

KADIN VE DEMOKRATİK TOPLUM - BESE ŞİMAL

Önderliğimiz, devletçi paradigmanın ezberlerini bir bir bozmaktadır. Bozduğu ezberlerden biri de zihniyetlere yerleşen demokrasi kavramıdır. Önder Apo, demokrasiyi devlet sisteminde bir yönetim biçimi olarak değil, özgürlük ve eşitlik anlayışına göre kurulmuş toplumsal bir yaşam sistemi olarak tanımlamaktadır. Bu temelde demokrasi kavramının anlamını köklü bir biçimde değiştirmektedir. Demokrasiye yeni bir içerik kazandırmakta, toplumsal bir anlam yüklemekte ve böylece yeni bir kimliğe kavuşturmaktadır. Bir bakıma önemli bir hakikati gün yüzüne çıkarmaktadır. Bu durumda tarihte iki toplumsal sistemin varlığından bahsetmek gerekir. Bu sistemlerden biri demokrasi sistemi olurken, bir diğeri de devletçi sistem olmaktadır. Buna paralel olarak da her iki sistem gerçeğinde ortaya çıkan iki farklı paradigma söz konusudur. Biri demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü paradigma olurken, bir diğeri de kadının, toplumun ve doğanın sömürsüne dayanan devlet-iktidar paradigmasıdır. Tarihte bu iki paradigma ve iki sistem, toplumu derinliğine etkilemiş ve biçimlendirmiştir. Bir tarihsel hakikat olarak şu söylenebilir; bir paradigmanın ve sistemin ömrü ne kadar uzun ise onun toplum üzerinde yarattığı etki de bir o kadar güçlüdür ve toplumsal şekillenmede de bir o kadar belirleyici konumdadır. Bir paradigma ve sistem, insanlık değerlerini ne kadar ortaya çıkarmış ve korumuşsa, insanlığa ve toplumsallığa ne kadar hizmet etmişse, o sistem ve paradigma yine bir o kadar toplumun hakikati haline gelmiş demektir. Demokrasi sistemi yaklaşık olarak insanlık tarihinin yüzde doksan beşlik sürecine yayılan ve hâkimiyetini sürdüren bir sistemdir. Kurumsallaşmış bir sistem olarak yaklaşık 15 bin yıllık net ve kesin bir tarihi olsa da embriyo halinde ise milyonlarca yıla dayanan bir geçmişi söz konusudur. İnsanın insanlaşma ve toplumsallaşma serüveni demokrasi ile iç içe gelişmiştir. Bir bakıma insanlığın demokrasi tarihi insanın insan olma ve insanca yaşama tarihidir de. Demokrasi ilk insanın yaşamı algılama biçimidir ve bu algı, eşit ve özgür temelde olmuştur. Oluşturduğu sistem bu algıya uygun biçimlenmiştir. O halde, insanı insan yapan olgu demokrasi olduğu gibi demokrasiyi demokrasi yapan olgu da insandır. Bu anlamda özgür yaşamı, özgür insan ile demokrasinin ilişki yoğunluğu olarak ele almak yanlış olmaz. Tarihsel bir gerçeklik olarak şunu da eklemek gerekir ki; özgür insan ile demokrasi arasındaki bu ilişki yoğunluğunun oluşmasında kadın başat bir konumdadır. Özgür yaşamın oluşmasında ve demokratik sistemin kurulmasında kadın belirleyen esas öğedir. Yaşama ve sisteme rengini veren kadındır, kadın doğasıdır. Bu renk özgürlük, eşitlik rengidir. Paylaşımın rengidir, saygının ve sevginin rengidir. İnsanlık tarihi bu rengin başatlığında binlerce yıl demokrasi sistemi içinde özgürce yaşamıştır. İnsanı insan, toplumu toplum yapan demokratik değerler, toplumun hücrelerine kadar nüfus etmiştir. Toplum bu değerlerle anlam bulmuş, binlerce yıl bu değerlerle iç içe varlığını sürdürmüştür. Toplum bu değerlerle bir arada tutan ve yaşatan ahlak, bu değerlerin yoğunlaşmasıyla oluşmuştur. Toplum bu değerlerin gücüyle kendi yaşam kuralları olan ahlakı oluşturmuş ve kendi kendini yönetme tarzı olan politikayı geliştirmiştir. Bu anlamda ahlaki, politik ve demokratik değerlerden yoksun bir toplum, çürümüş, dağılmış ve yaşam gücünü yitirmiş bir toplumdur. Bu noktaya gelmiş bir toplumun toplumsallığından bahsetmek kuşkusuz zordur. İç dinamiğini yitirmiş bir toplumun varlık ve yaşam gerekçesini tümünden kaybedeceği bir

gerçektir. Ancak tarihsel gerçeklik bize, toplumsal hakikatin, demokratik değerlerin tamamen tükenmediğini, devletçi sistemin tüm şiddetli saldırılarına rağmen zayıf da olsa günümüze kadar kendisini taşırdığını göstermiştir. Bu gerçekliğin en açık ifadesi hiç kuşkusuz beş bin yıllık devletçi paradigma ve sistemin baskısı altında toplumun geliştirdiği demokratik direniştir. Toplumun, devletçi sistemin büyük zulmüne ve asimilasyoncu karakterine rağmen ısrarla yürüttüğü ve yükselttiği demokratik mücadeledir. Bu direniş ve mücadele, insanlık ömrünün çok büyük bir kesitinde yaşam bulan demokrasi sisteminin ölmeyen gücüdür. Diğer yandan toplumun doğasına uygun bir sistemin çeşitli düzeyde bozulmalar ve zayıflamalar yaşasa da tümünden ortadan kalkmayacağını, ölmeyeceğinin ispatıdır. Devletçi paradigma ve sistem, demokrasi sistemi içinde ortaya çıkan insanlık değerlerinin gaspı üzerinden ve bu değerlerin özünü inkar üzerinden kendisini inşa eden bir sistemdir. Dolayısıyla gaspçı, inkârcı ve imhacı bir zihniyete dayandığı için varlığı da kuşkulu ve geçicidir. Kendisine hakikat yaftası yakıştırmaya çalışsa da, bozuk özün üzerine doğru elbisenin oturmayacağı açıktır. Bir bakıma devletçi sistemin ifade ettiği gerçeklik; toplum doğası dışında var olan ölü nesneye, ölü canlar tarafından zorla can verme uğraşısıdır. Bunun da uzun süreli bir yaşam şansına sahip olamayacağı açıktır. Devletçi sistem, beş bin yıllık tarihsel geçmişe sahiptir. İnsanlık doğasını bozan bu sistem, sınırsız bir sömürü, zulüm, inkâr ve yalan sistemidir. Bu sistemin hâkim olduğu zamanlara bıraktığı tek şey; inim inim inleyen, güçten-takatten düşmüş, iradesi parçalanmış, kimliği aşındırılmış, sürüleştirilmiş bir toplumdur. Bu gerçekten yola çıkılarak rahatlıkla şu söylenebilir; devlet-iktidar sistemi, topluma-toplumsallığa düşman bir sistemdir. Toplumsallığı dağıtma üzerinden varlığını sağlayan ve sürdüren bir sistemdir. Devlet sistemi, toplumun ahlaki, politik ve demokratik değerlerini büyük oranda tahrip etmiş bulunmaktadır. Özgürlüğü ve eşitliği kendisine temel bir yaşam anlayışı haline getiren bir toplum, gelinen aşamada iktidar olgusunun etkisi altında günlük olarak iktidarı üretir bir duruma getirilmiştir. İktidarın yoğunlaşmış biçimi olan toplumsal cinsiyetçilik, toplumu zehirleyen en etkili ideolojiye dönüşmüştür. Cinsiyetçilik, erkek iktidarını pekiştirip kadın köleliğini derinleştirerek iki cinsi de iktidar çarkında öğütüp, egemen sistem için köle bir toplum biçimlendirmektedir. İktidar sarhoşluğuna kapılan erkek, kadın karşısında faşistleşirken, devlet karşısında da tam bir köleye dönüşmektedir. Evde kadın karşısında despot rolünde olan erkek, devlet sistemi karşısında ise tam bir köle rolündedir. Kadın aile içinde nasıl ki sorgulamaksızın erkeğe her türlü hizmeti sunmaya çalışıyorsa ve bu biçimde erkeğin karısı oluyorsa, aynı biçimde erkek de devlete kusursuz hizmet etme çabası içerisinde olup aynı görevi yapmaktadır. Dolayısıyla karılık olgusunu biyolojik bir olgu olarak ele almak yanlıştır. Karılık olgusu, tamamen sosyolojik bir olgudur ve toplumsal karşılığı da yukarıda dile getirdiğimiz gerçekliğin kendisidir. Maalesef bu gerçeklik toplumu doğasından uzaklaştırarak hastalıklı bir duruma getirmekte ve demokratik değerlerini çürütmektedir. Hasta ve kanserli bir toplum, demokrasiden uzaklaşmış toplumdur. Demokratik değerlerin gücünü kendi içinde zayıflatmış toplumdur. Bunun en bariz örneği de toplumda kadının içinde bulunduğu durumdur. Bir toplumda kadın en dipte ve köle durumundaysa, o toplumun toplum olma gerçeğinden, demokrasisinden ve hakikatinden bahsetmek çok zordur. Kadınları köle olan bir toplumun toplumsal sistemi faşisttir. Faşist bir sistemde özgürlüğe, eşitliğe, adalete ve ahlaka yer

olmaz. Toplumu toplum yapan bu temel olgulara yer olmadığı için de beş bin yıldır toplumun bu değerleri direnmiyor. Toplum bu değerlerini korumak için devlet sistemine karşı mücadele ediyor ve savaşıyor. Toplum, geliştirdiği direnişle demokrasiye alan açtıkça devletin katı faşist karakteri de zayıflıyor. Kadın az da olsa nefes alıyor. Kadın nefes alıp özgürlük ve demokrasi mücadelesine aktıkça, toplumda demokrasi ölçüleri yükseliyor. Özgürlük, eşitlik, ahlak ve adalet değerleri güçleniyor. Bu anlamda kadının özgürleşmesi ile toplumun demokratikleşmesi arasında çok sıkı bir ilişki vardır. Kürt toplumunun demokratikleşmesinde Kürt kadınının rolü çok başat bir konumdadır. Kürt kadını kölelik zincirleriyle birlikte cinsiyetçi toplumun kendi üzerindeki kuşatmasını kırdıkça, Kürt toplumunu da demokrasi eksenine çekmekte ve dönüştürmektedir. Kürt özgürlük hareketinin beş bin yıllık devlet sisteminin en gerici ve vahşi yönelimleri karşısında başarıyla mücadelesini sürdürmesinin temel köşe taşlarından biri kesinlikle Kürt kadınının mücadele içerisinde geliştirdiği güçlü özgürlük duruşudur. Özgürlük mücadelesi yürüten Kürt kadını, öz bilinç ve öz irade kazandıkça kişilik ve kimlik sahibi olmakta, toplumda demokratik dönüşümü yaratarak demokrasinin inkârı olan devlet sistemini zayıflatmaktadır. Demokrasi sistemi, toplum demokratikleşmeden kurulacak bir sistem değildir. Çünkü demokrasi sistemi, toplumun ahlaki, politik, ekolojik, eşitlik, özgürlük değerleri üzerinde inşa edilecek bir sistemdir. Dolayısıyla devlet sistemi tarafından çok fazla zayıflatılan toplumun bu değerleri, yeniden güçlü bir biçimde canlandırılıp demokratik temelde örgütlenilmeden demokrasi sisteminin inşa edilmesi de söz konusu olamaz. Kadının özgürleşmesi ile toplumun demokratikleşmesi süreci iç içe gelsecektir. Kadın bilinçlenip irade kazandıkça, toplum da bilinçlenip irade kazanacaktır. Kadın özgürleşip güçlendikçe ve yaşamın temel ögesi haline geldikçe toplum da özgürleşecektir. Bu açıdan kadının bilinçlenmesinden, irade kazanmasından, özgün örgütlenmesinden ve erkek egemen zihniyete ve sisteme karşı verdiği mücadeleden korkmamak lazım. Toplum kendi öz yaşam değerlerine tekrardan kavuşarak demokratik ve özgür bir temelde yaşamak istiyorsa, kadının özgürlük mücadelesini büyük bir inanç ve coşkuyla karşılamalıdır. Engel değil, bu mücadeleye tüm gücüyle katılmalıdır. Bilmelidir ki bu mücadele kendi özgürlük ve demokrasi mücadelesidir. Yaşamın her alanında kurulan her kadın komünü ve komitesi, toplumun demokratikleşmesine hizmet etmektedir. Kurulan ve özüne uygun işleyen her kadın akademisi, toplumun demokratikleşmesine hizmet etmektedir. Kadının bilinçlenmesine ve örgütlenmesine hizmet eden her türden kurum ve kuruluş, toplumun demokratikleşmesine hizmet etmektedir. Bir toplum, özgürleşen kadınla demokratik değerlerini yaşatacağını, özgürce varlığını sürdüreceğini ve kendi öz sistemi olan demokrasiyi kuracağını bilirse ve bu hakikate derinden inanarak katılırsa, o toplum, kesinlikle özgürlüğünü garantilemiş demektir. Demokratik sistemin inşasında kadın, tarihin başlangıcında olduğu gibi bugün yine başat konumunda, öncü rolündedir. Kadın hareketleri toplumda tek bir kadın örgütsüz kalmayacak şekilde kendilerini özgürlük esaslarına göre örgütleyebilirlerse demokrasi sisteminin ayaklarını oluşturmuş olacaklardır. Kadının toplumda kendisini örgütleme biçimi, doğrudan katılımı esas alan demokratik konfederal örgütlemedir. Kadın komün ve meclisleri; kadının öz bilinç ve irade kazanmasında, kendi kendilerini yönetmesinde, söz, karar sahibi olarak toplumsal politikayı geliştirmesinde ve yürütmesinde temel örgütlenme modelleridir. Özgür

kadın akademileri; kadının tarih ve cins bilinci kazanmasında, tarihsel hafızaya yeniden kavuşmasında, bellek ve kişilik yaratmasında, tarihini yazmasında, toplumsal aydınlanmayı geliştirmesinde, hakikat bilinci edinmesinde, kimlik oluşturma kurumlarıdır. Kadının ekolojik anlayış eksenine oturmuş ekonomik örgütlenmeleri; kadının bağımsız kişilik kazanmasında rol oynayacak çok önemli örgütlenme alanlarıdır. Bu tarz örgütlenmeler kadını erkeğe bağımlı hale getiren temel ağı bozacaktır. Özgür kadın evleri; günlük olarak devlet-baba-ağabey-koca baskısı altında işkence çeken, tacize-tecavüze uğrayan, hiçbir yaşam seçeneği-şansı kalmayan kadınlar için özgür yaşam mekânları olacak, kadına maddi ve manevi anlamda dayanak oluşturacaktır. Böylelikle kanserleşen toplumun belli oranda önü alınacak ve toplumun demokratikleşmesinde rol üstlenecektir. Kürt kadını, otuz yıllık özgürlük mücadelesi ile toplumun demokratikleşmesinde çok önemli bir rolün ve çabanın sahibi olmuştur. Ancak Kürt kadını açısından eksik olan nokta, tüm gücünü ve potansiyelini açığa çıkarıp işletememesidir. Bunun temel nedenlerinden biri parçalanmış bir ülkenin kadını olmasıdır. Dört parçaya bölünen ve sömürgeci devletlerin baskısı sonucu dünyanın birçok yerine dağılan bir halkın kadını olmak, iki kat bir parçalanmayı yaşamak demektir. Her parçada ve alanda Kürt halkı üzerinde yürütülen kirli siyasetin en katmerli hali kadın üzerinde uygulanmaktadır. Kürt kadını fuhuş, uyuşturucu, ajan batağına çekilerek ana soy değerlerinden koparılmaktadır. Sömürgeci sistem tarafından asimilasyon ve kültürel soykırım siyaseti, Kürt kadını kullanılarak en etkili bir biçimde hayata geçirilmeye çalışılmaktadır. Sonuç olarak Kürt halkı içinde yaratılan ulusal parçalanma Kürt kadınlarını da birbirine düşman hale getirmiştir. Bu durum var olan ulusal parçalanmayı derinleştirmiş, sömürgeci sistemlerin siyasetini de çok fazla beslemiş ve güçlendirmiştir. Kürt toplumundaki demokratik öz dinamikleri önemli oranda tahrip etmiş ve Kürt halkı büyük oranda kan kaybına uğramıştır. Bu durumun aşılmasında Kürt kadınının demokratik birliği temel bir rol oynayacaktır. Son süreçte bu yönlü gelişen arayışlar oldukça anlamlı ve önemlidir. Ulusal Kürt kadın toplantıları ve konferansları, Kürt toplumunun demokratik öz dinamiklerini güçlendirmede en sağlam adımlardan biri olma rolünü taşımaktadır. Bu çabaların yoğunlaşması ve ciddi bir düzey kazanması, Kürtlerin demokratik ulusal birliğinin kurulmasına öncülük edecektir. Kürt kadınları kendi demokratik ulusal birliğini oluşturabilirse, kesinlikle Kürt halkının demokratik ulusal birliğinin kurulmasında mihenk taşları yerine oturmuş olacaktır. Bu noktada genel anlamda demokratik ulusal birliğin kurulmasında Kürt kadınlarının demokratik ulusal birliği kilit bir role sahiptir. Kadın, birleştirici gücü çok yüksek olan bir insan cinsidir. Doğası gereği birleştirici ve bütünleştiricidir. Demokratik ve barışçıldır. Ulusal birliğe ne kadar kadın rengi hâkim olursa, bir o kadar demokratik içerik ve biçim kazanılır. Bu açıdan Kürt kadınının ulusal birlik çabaları mutlak suretle desteklenmesi gereken çabalardır. En doğru destek ise kadına demokratik siyaset yapma zeminlerinin açılması ve kadın üzerindeki her türden sistemsal ve toplumsal baskının ortadan kalkmasıdır. Kürtler içerisindeki parçalanma ve bölünme, kadının değiştirici ve dönüştürücü gücünü de parçalı kılmakta ve zayıf bırakmakta, kadının özgürlük arayışlarını kırmakta ve demokratikleştirici potansiyelini baskılamaktadır. Kürt kadını kendi iç birliğini sağladıkça kendisini daha doğru ve güçlü bir biçimde tanımlayacaktır. Öz irade ve kimlik kazanacaktır. Böylelikle tüm potansiyelini işleterek yüksek bir enerji ortaya

ıkaracaktır. Kürt kadını öncülüğünde Kürt halkı, kendi demokratik ulusal birliğini kurduğunda, demokratik sistemini de kurmuş olacaktır. Demokratik değerlerini ortaya çıkarıp örgütleyen bir halkın toplumsal sistemi de hiç şüphesiz demokratik, zgrlk ve ahlaki olacaktır.